

Тетораса Вөрлезыс

Газет—лэдзёны
ВКП(б) Мылдінса
Райком да РИК

№ 15—16
(597—598)
Февраль
7 лун
1939 во

Абу сомненије, мы рабочојас, колхозникјас, советској интеллигенција встетитасны ВКП(б)-лыс XVIII-öd сјездсö выль производственнöй поджомон, выль победајасон—сјездлы подарокјасон. 1939-öd во—во, кор чукортчö партијалон XVIII-öd сјезд,—должен лоны социализмлыс славнöй победајас воэо шедöдан воон. (Правда)

СССР-са народнöй овмөс развѣтјелөн којмөд пјатилетнөй план (1938—1942 војас)

ВКП(б) XVIII-öd сјезд вылын В. Молотов јорт докладлөн тезисјас, кодјасөс кызвыннас ошкөма ВКП(б) ЦК Политбјуроөн
СЈЕЗД ГОРНТАНТОРЛӨН МӨДӨД ПУНКТ

1. Мөд пјатилеткалөн итојас да којмөд пјатилетнөй планлөн мојас

1. Мөд пјатилетнөй план (1933—1937 војас) олмөд успешнөја пöртан резултатын СССР-ын разрешитма мөд пјатилеткалыс основнöй историческöй мог—окончателнөд бырбөдма став эксплуататорскöй классјасөс, тырвыб бырбөдма помкајасөс, кодјас чужтөнн мортдө мортдө эксплуатирүтм да обществөс эксплуататорјас да эксплуатирүтанаяс выль јукм. Решитма социалистическöй революцијалыс зев обкыд мог: завершитма вѣму овмөс коллективирүтм, колхознöй стрöй окончателнөд јонмс. Мијан странзын кызвыннас пöртма олмөд коммунизмлыс первој фаза—социализм" (Сталин). Социализмлыс победа закондателнөд закрепитма СССР-са выль Конституцијам.

Производственнöй фондјас выль, производство орудјас да производственнöй постројкајас выль социалистическöй—государственнöй да кооперативкохознöй—собственност мөд пјатилетка пом кежлө составлајтис 98,7 прöцент мијан странами став производственнöй фондјаслыс. Производстволөн социалистическöй система кутис безраздельнө господствүтны СССР-са став народнöй овмөсын: промышленност валовдöй продукция куза сјöд составлајтис 99,8 прöцент, вѣму овмөс валовдöй продукция куза, колхозникјаслыс личнöй подсобнöй овмөс включајтөмөн,—98,7 прöцент, товарооборот куза—100 прöцент.

Страна экономикаын лөб социалистическöй постројка серт, вежис советскöй обществолөн I классөвдöй структурамс. СССР-са социалистическöй овмөсын ужалыс рабочојас да служашщöйјас составлајтисны 1937 воин странаса став населеније составын—34,7 прöцент; колхознöй крестьянство щöд кооперирүтм кустарјаскөд,—55,5 прöцент; армия, велöдчыјас, пенсионерјас да мукөд 4,2 прöцент. Ташöм ногон, сект-ин страна населенијелөн 94,4 процентис влди занат социалистическöй овмөсын лөб топыда јитчөма ськөд. Населенијелөн мукөд јукбныс: крестьянотквалыс, кооперирүтм кустарјас да ре-

месленникјас составлајтисны населенијелыс сөмын 5,6 прöцент. Сјöд кадраныс населенијелөн тајд јукбныс вöшта јонжыка чинис.

СССР-ын социалистическöй общество состоитöд бни кык мөдма мөдмысы дружественнöй классјасыс—рабочојасыс да крестьяныс, кодјас костын гранјасыс, а сј-жө тајд классјас да интеллигенција костын, вушöдны, вочасби бырбны. СССР-са ужалыс јөз унжык массамын ем классјастөм социалистическöй общество, коммунизм активнөја да сознательнөја стрöитыојас. СССР-ын социализмлөн победа обеспечитис вародлыс вожык некор аңывытөм пышкөсса моральнөд да политическöй öтүвјалуи, коммунистическöй партија да советскöй власт знамя улыи да вескөдлөм улыи ужалыс јөзлыс морально-политическöй öтүвјалуи, кодi способен не сөмын помавны враждебнöй классјаслөн коласјаскөд, најд чуждöй влјанјаскөд да сетны отпор бокысаы быдсама враждебнöй покушенијаслыс, но i ем мијан рөбина воэо быдмөмлөн да хоризөдлөмн медбур гарантја, мијан странами коммунизм победалөн гарантја.

2. Мөд пјатилеткалөн главнöй да решјушщöй хозяйственнöй мог—СССР-са народнöй овмөслөн техническöй реконструкција завершитөм—кызвыннас пöртма олмөд.

Вужааныс выльмс стралон производственнө-техническöй аппарат. Промышленност став продукциялыс 80 прöцентыс унжыкөд 1937 воин получитма выль предпрјатјаслыс, кодјасөс стрöитөма лөб ставнас реконстрүјтөма первој да мөд пјатилеткајас чөжөн; вѣму овмөсын став фејствујтне тракторјаслыс да комбайнјаслыс 90 прöцент гөбгөсө вөчөма советскöй промышленностөн мөд пјатилеткаын. Промышленност да транспорт јукбнын мөд пјатилеткалыс заданије пöртма олмөд срокыс вожык. Мөд пјатилетка промышленностөн тыртөма 1937 воа апрел I ој лун кежлө, мөд-ногөн-кө 4 воин да 3 тө-лыонн, сөсөа мөд пјатилеткаын торја öдјөн быдмыс i эккөд промышленност.

Кöрттүј транспорт перевозкајас куза мөд пјатилетка содтöдөн тыртөма 4 воин. Вевтыртөма сј-жө мөд пјатилеткалыс зев важнöй заданијас вѣму овмөс продукция куза: нан куза, хлопок куза.

1932 вокөд—первој пјатилетка медбөрја вокөд—öткөфалөм сертi 1937 воин промышленностлөн продукция содс 120 прöцент выль мөд пјатилетка план сертi 114 прöцент пррост заданије дырјi. Мөд пјатилеткаын промышленност продукция прростади среднегодовдöй темпјас составлајтисны 17,1 прöцент план куза индылөм 16,5 прöцент сертi.

СССР-са народнöй овмөс став отраслјасын быдмысны производственнöй кадрјас, кодјас успешнө овладеватөны выль техникаын. Мөд пјатилеткалөн зев ыждө победади ем социалистическöй стрöительство став отраслјасын советскöй интеллигенцијалыс колана, төдчана кадрјас лөбөдөм да народнöй овмөс став јукб-јасын партинөд да непартиинөд большевикјасныс выль руководашщöй работникјасос паскыда выдвигатөм.

Выль техника освоитан јукбныи шедөдөм успехјасыс получитисны јаркөй выраженије стахановскöй движенјени. Социалистическöй ордјасөм да сьлыс высшöй форма—стахановскöй движенјене—паскөдөм вайөдс промышленностын да народнöй овмөс мукөд отраслјасын уж производительност вынјора кыптөм. Мөд пјатилетка чөжөн крупнöй аромышленностын—уж производительност содс 82 прöцент выль планын индылөм 63 прöцент сертi, а стрöительство јукбнын уж производительност тајд каднас содс 83 прöцент выль мөд пјатилетка планын индылөм 75 прöцент сертi. Стахановскöй движенјелөн кыптөм да стахановецјас социалистическөй сознательнöй ужлөн уналыда замечательнөй примерјасыс најд уж производительност вылын показателјасөн лөсөдсисны предпосылкајас став мијан предпрјатјасын да учрежденијасын трудөвдöй дисциплина вужааныс јонмөдөм выль, мыј ем став ужалыс јөз вылын уж производительностлөн неперемннөй условједн да СССР-ын коммунизмлөн вынјора выль быдмөмлы залогөн.

Мөд выль обеспечитны мөд пјатилетнөй план олмөд пöртөм, колдө влди котыртны тыш враждебнöй классөвдöй элементјаслөн коласјаскөд, народнöй овмөсын, культурнöй стрöительствон, став политическöй олмөдн враждебнöй классөвдöй влјанјаскөд. Тамогыс колдө влди, ставомыс медвоэ, котыртны тыш социалистическöй, государственный да колхознöй да јонмөдөм могыс вөрјаслы да государственнöй да колхознöй ембур расхшщягыс јаслы паныд, классөвдöй враглөн став да быдсама подсобникјаслы паныд да, медвасө, народлөн преда-телјаслы—троцкистско-бурхаринскöй да буржуазно-националистическöй шпион-јаслы, öверсантјаслы да вредителјаслы паныд, кодјас јитөбныи иностраннöй разведкајаскөд, лөбмн фашистскöй охранкајасөс а агентјасөн. Налөн преда-телскöй ужыс вөчис сер-јознöй ушщерб СССР-са народнöй овмөс уна отраслјасын. Тајд шпионско-вредителскöй бандајасөс грөмитөм весалис тусө мијан странами социалистическöй овмөслөн воэо да вöшта јонжыка мошщнöй успехјас выль.

3. Ужалыс јөзлыс материально-культурнöй уровень кыптөдөм куза мөд пјатилетнөй планлөн сувтөдөм мог, народнöй потребленијелыс уровеньсө кык пөв да унжык выль кыптөдөмн, сј-жө пöртма олмөд.

Мөд пјатилетка чөжөн народнöй овмөс став отраслјас куза рабочојаслөн да служашщöйјаслөн лыдыс содс 17,6 прöцент выль. Став народнöй овмөс куза рабочојаслөн да служашщöйјаслөн среднегодовдöй заработнойплатамыс 1937 воын, 1932 во сертi, содс 113,5 прöцент выль, мөд-ногөн-кө кык пөв дорыс унжык выль. Рабочојаслөн да служашщöйјаслөн заработнойплата фонд, мөд пјатилетка план куза быдмөмсө индылөм 55 прöцент выль пыдди, содс 150 прöцент выль, мөд-ногөн-кө содс 2,5 пөв выль. Рабочојасөс да служашщöйјасөс культурно бытовөја обслуживајтөм выль (просвещеније, здравоохраненије да т. в.) государственнöй рөскөдјас тајд војаснас 4,4 миллиард шайтөан содсисны 14 миллиард шайтөз, мөд-ногөн-кө кујим пөв дорыс

унжык выль. Мөд пјатилетка војасөд төдчымбнја содс колхозникјаслөн зажиточност. Колхозникјаслөн валовдöй доходыс 4 воин (1933—1937 војас) содс 2,7 пөв дорыс унжык выль, а денежнöй доходјас, кодјас јукөдны колхозникјас пөв-сын трудофенјас выль, тајд војаснас содсисны 4,5 пөв.

Паскыда потреблајтан предметјаслөн производство 1937 воин содс 1932 во сертi кык пөв дорыс унжык выль. Паскыда потреблајтан уна важнöй продуктајас да изфелијас куза шедөдөма не сөмын кык пөв содс, но i производствосө кујимындаалөм. Мөд пјатилетка војасөд государственно-кооперативнöй товарооборот содс кујим пөв дорыс унжык выль, а öтщöд колхознöй торговлакөд 1932 воин 47,8 миллиард шайтөан сј-жө кыптис 143,7 миллиард шайтөз 1937 воин.

Паскыда потреблајтан төварјас выль розничнöй фондјас чинтөм куза мөд пјатилеткалыс заданијас олмөд пöрттөмсө вевтөма рабочојаслыс да служашщöйјаслыс заработнойплаталыс размерјасөс төдчымбнја јона кыптөдөмн, мыј урчитчылис пјатилеткади, а сј-жө колхозјаслыс да колхозникјаслыс денежнöй доходјасөс төдчымбнја лөбм содсөмөн.

Мөд пјатилетка војас чөжөн СССР-ын нуөдөма настөјашщöй культурнöй революција. Начальнөд да среднөй школајасын велöдчысөслөн лыдыс 21,3 миллион-оан содс 29,4 миллиондө, сөсөа 5—7 классјасын велöдчысөслөн лыдыс содс кык пөв, а 8—10 классјасын велöдчысөслөн лыдыс содс 15 пөв. Высшöй учебнöй заведенияјасын велöдчысөслөн лыдыс кыптис 550 000 öз. Культурнöй стрöительство паскалис став мукөд отраслјасын.

СССР-са став республикајасын шедөдөма төдчана успешјас индустриализација фелдын да населенијелыс материально-культурнöй уровень кыптөдан фелдын, национальнöй большевистскöй кадрјас лөбөдөмн, став национальнөд, содержанјенас социалистическöй, культура кыптөдөмн. Материальнöй да культурнöй кыптөмлөн темпјасыс торја ыжыдсө вөлины советскöй Востокса народ-јаслөн.

4. Мөд пјатилетнөй план (Воэо лөб мөд лстб.)

СССР-са народној овмос развітіјелон којмод пјатілетнеј план

(1938—1942 војас)

ВКП(б) XVIII-од сјезд вылын В. Молотов јорт докладлн тезісјас, кодјасос кызвыніис ошкма ВКП(б) ЦК Политбјуроин

(ПРОДОЛЖЕНИЕ)

дчередни быстроходној, а сіз-жб газ вылын ужалыс двігательјас лезбм паскбдылы. Вужбды газогенераторјас выло вбрлечан ужјас вылыс став машинајас, а сіз-жб тбдчымбја јукбн віаму овмосса тракторној паркыс да автомобилној паркыс.

Венны ббрбкољчбм строітелној машинајас, да механізмјас вбчбмын, а сіз-жб строітелној інструмент лезбмын.

Форсірујтны хіміческбј промышленосты сложнбј апаратура да оборудованіе вбчбм да тырвыјб обеспечітны сылыс вынббра быдбм. Освоітны хлопчато-бумажнбј да шерстаннбј фабрикајаслы машинајаслыс выл тіпјас вбчбм, бырбды прасілыбј оборудованіе вбчбмын ббрбкољбм, пјатілетка пом кежло ватерјаслыс производство б пбв содбмбн. Обеспечітны морскбј да океанскбј транспорт бнја суднојаслбн став відјасбн да лбсбды судострјеніелы производственнбј мощностјас, кодјас тырбмны СССР-са морскбј да речнбј транспортны содыс потребностјас отечественнбј производствон обеспечітм выло. Паскбды автматическбј да телемеханіческбј управленіе апаратуралыс производствон.

4. Став мерјасбн развіватны промышленостыс угољнбј да нефтаннбј отраслјас, кодјас ем топливбј база странаса став народнбј овмослбн. Паскбды ізшом перјбм сіјб уровенбј, коді обеспечівајтб не сбмын страналыс текущбј потребностјас вевтбм, но і хозјаственнбј запасјас да государственнбј резервјас лбсббм. Обеспечітны ізшом перјбмлыс јонжык вылын темпјас Уралса, Подмосковнбј бассейјас, далнеј Востокса да Среднеј Азіјаса ізшом районјасын да содтыны сені ізшом перјбм којмбд пјатілеткаын: Уралын—2,8 пбв, Подмосковнбј бассейны—2,4 пбв, далнеј Востокын—2,5 пбв да Среднеј Азіяын 4,4 пбв. Содтыны бурјб углб перјбм којмбд пјатілетка план кадколастын 2,6 пбв. Лбсбды местнбј ізшом перјбмлыс выл базајас странаса став районјасын, кбн ембс кбт нежык место-рожденіејас, да вадбс развівајтбм серті вужбды местнбј промышленостса предпріятіејасбс, коммунальнбј предпріятіејасбс, школајасбс, больцајасбс да учрежденіејасбс ылыс воан ломтас ылыс местнбј ломтас выло. Завершітны ізшом перјбмлыс комплекснбј механізація странаса став угољнбј районјаня да котыртны ізшом перјбм странаса став угољ-

нбј районјасын цікльнбј ужлыс графік—шахторјас ужлыс стахановскбј производітелност пыртбм подув выдн.

Лбсбды Волга да Урал костса районн выл нефтаннбј база—„Мбд Баку“. Нефт перјбмлыс да нефт переработатбмлыс про-грамма обеспечітны геолого-разведочнбј ужјас бдјо развівајтбмбн, нефт перјбмын да переработатбмын вылын техника пыртбмбн: буреніелбн вращателнбј способ, давленіе ылыс буреніе, компрессорнбј да глубінно-насоснбј добыча, газыс бензін бостбмбн експлоатаціалбн тупкбса метод. Строітны нефтепроводјаслыс да нефтебазајаслыс сет, торјбн СССР-са асыввыс районјасын.

Паскбды торфјанбј промышленост, торјбн сещбм областјасын, кызі Івановскбјын, ізшом ылыс растојаніе выло повлбм чінтбм могыс, а сіз-жб быднбг бдббды славецјас ісползујтбм.

Паскыда разверітны ломтасјаслыс став віејас газіфіцірујтбм да ізшомјас подземнбј газіфіцірујтбм, којмбд пјатілеткаын ізшом-ісмыс подземнбј газіфікаціјасо промышленостлбн самостоятелнбј отраслбј пбртбмбн. Содтыны којмод пјатілетка чбжон нефтаннбј да чісто-газовбј место-рожденіејасыс газ перјбм 3,5 пбв. Строітны да пыртны експлоатаціјаб подземнбј газіфікаціјалыс уна промышленнбј станціја дбббасын, Подмосковнбј басоејнын да СССР Асыв вылын, получајтан газбс энергетіка, хіміческбј промышленост да коммунальнбј овмос выло ісползујтбмбн. Развіватны коксовбј да доменнбј газјас і ползујтбм магістральнбј газопроводјаслыс сет стрбітбмбн, медвоц дбббасын.

Лбсбды іскусственнбј кізер ломтаслыс промышленост чорыд ломтас гдрірованіе подув вылын, медвоц Асыв вылын, а сіз-жб газыс кізер ломтаслыс сінтез.

5. Электроовмос јукбнын бырбды імеітчыс частічнбј дспропорціја промышленост јона содбм да электро-станціјајаслыс мощностјас тырмытбма содбм кастын сещбм ногбн, медым электро-станціјајаслбн быдбммыс пасјіс не сбмын промышленостыс быдбм, но і обеспечітис електрическбј мощностјаслыс тбдчымбнја резервјас лбсббм. Такбд лбсалбмын содтыны электро-

станціјајаслыс общбј мощност віт воін 2,1 пбв. Тепловбј электро-станціјајас стрбітомын вужны нежык да шбркбф электростанціјајасбс 25 сурс кіловатт вынбн да улбжык. Осудітны гырыс электростанціјајасбн паснјаслы да шбркбфјаслы ушщерб выло кызі неpravілној да народнбј овмослы вреднбј увлекајтбм. Районнбј тепловбј электро-станціјајаслыс мощност вынббавны быд торја случајын правітелстволы. Паскыда пыртны выл энергетіческбј техника, парлыс вылын давленіе да перегрев, выл теплофікаціоннбј турбінајас пріменајтбм да электро-станціјајаслыс да сетевбј овмослыс основнбј производственнбј процесјас автоматізујтбм.

6. Пбртны хіміческбј промышленостбс промышленост ведушбј отраслјас ныс бтікб, коді тырвыјб могмбдб народнбј овмослыс да страна обороналыс потребностјас. Којмбд пјатілетка—хіміялбн пјатілетка. Сјезд шуб содтыны хіміческбј промышленостыс продукціја 2,3 пбв, мбдногбнкб тбдчымбнја вылбжык промышленостбс зоннас содбм серті. Тбдчымбнја содтыны серноазотнбј кіслота вбчбм, сінтевіческбј амміак, іскусственнбј волокно да пластіческбј массајас вбчбм. Лбсбды органическбј сінтезлыс выл отраслјас (сінтевіческбј спірт, уксуснбј кіслота да мукбд) нефтепереработкалыс, каучук, кокс вбчбммыс да пріроднбј газјаслыс побочнбј прбдуктајас ісползујтбм подув вылын. Обеспечітны хіміческбј промышленостса став отраслјасын чорыд технологіческбј режім да выл достіженіејас отарб пыртбм: хіміческбј производствон інтенсіфіцірујтбм, періодіческбј процессан непрерывнбј выло вужбм, вылын давленіејас ісползујтбм, электрохіміческбј методјас развівајтбм. Механіцірујтны хіміческбј

промышленостын трудоемкбј ужјас, развіватны производствон автоматізујтбм.

7. Чернбј металлургіја јукбнын, кодлбн развівајтб чб уна торјын определыс да народнбј овмослыс быдбмбм да сы вбсна требујтб производственнбј мощностјас содбм вбсна торја постојаннбј тбжысбм, шедбды производствонб неуклозвбја да серјознбја кыпбббм. Којмбд пјатілетка — специалнбј сталјаслбн пјатілетка. Сјезд шуб содтыны качественнбј прокат кык пбв лезбм да обеспечітны специалнбј сталјас лезбм јона содбм-чорыд снлјавјас, сімтбм, кіслота да жароупорнбј, інструментальнбј, прецезіоннбј, трансформаторнбј, а сіз-жб ферросплавјас. Паскыда разверітан серыс да фосфорыс чістбј рудајасыс древесно-угољнбј чугунјас сыдбм. Бырбды прокатнбј сталјаслыс вредітелскбј специализація, коді вадбб металл встрчнбј да далнеј перевозкајасб, да обеспечітны странаса основнбј металлургіческбј базајас вылын металлбн став јонжык кбдовбј сортјаслыс прокат. Лбсбды далнеј Востокын выл металлургіческбј база места вылын машінострјеніелыс став потребностјас обеспечітбм выло тырвыјб металлургіческбј цікльн. Содтыны віт воін Сојузса асыввыс районјаслыс уделнбј вессб чугун сыдбмын странаны общбј сыдбм серті 28-сан 35 процнтбт.

8. Содтыны цветнбј металлјас лезбм размерјасб, кодјас обеспечівајтбмын народнбј овмослыс да страна обороналыс бдјб быдмыс потребностјас могмббм. 1942 воын вбд ыргбн сыдбм содтыны 2,8 пбв, альјумініј сыдбм (сілуміна лыдббмбн)—3,3 пбв 1937-вокбд бткофалбм серті. Обеспечітны свінец, цінк, нікел, озыс, магніј, волфарм, молибден производстволыс гырыс теміјас. Паскыда пыртны цветнбј металлјас вужысјасбс машінострјеніе став отраслјасын.

9. Помавны вбр промышленост колчбмкбд. Нуфбны вбрлечан ужјас вылын став производственнбј процесјаслыс газогенераторјас да паровбј двігательјас подув вылын паскыд комплекснбј механізація. Максимальнбја ісползујтны тбвса вбрзаготвкајаслыс сезоннбј пріемуществојас, бтщбщ вбрлечбмбс вбчбж обеспечівајтбмбн. Лбсбды лбсбј біржајас вылын јестественнбја кастбм вбрлыс гырыс запасјас. Став мерјасбн паскбды бумажнбј да лесохіміческбј

промышленост, торјбнын дресвіналыс гдріолыс.

10. Сјезд шуб содтыны паскыда потреблјатан пред-метјас лезбм којмбд пјатілеткаын 1,7 пбв.

Кокы промышленостын тырвыјб ісползујтны сыролыс содыс ресурсјас производствон содбм выло, ассортімент паскббм да производціалыс качество кыпббм выло, сыролыс колана запасјас бтщбщ лбсббмбн. Бырбды дспропорціја пріготовітелбј да прасілыбј цехјас кастын, а сіз-жб кымб да ббрбкољбм печкбм кастын. Техніческбја усвершенствутны хлопчато-бумажнбј промышленостыс оборудованіе: пыртны высокоскоростној да однопросесснбј машинајас, высокбј вытажкајаслыс пріборјас, автматіческбј кыан станокјас.

11. Став мерјасбн развіватны местнбј промышленост да промкооперація, кодјас ембс ыжык істочннк ужалыс јбзлыс содыс потребностјас могмббмбн. Нјб быдбммыс бнја теми тырмытбмбн лыдббмбн, шедбды віт воін местнбј промышленостыс да промкоопераціалыс продукціа лезбмбс кык пбв дорыс не-ещажык выло содбмбн. Паскыда потреблјатан предметјас выработатбм содбмкбд бтщбщ, мыј ем основнбј мог местнбј промышленостлбн да промкоопераціалбн, колб став мерјасбн развіватны ломтаслыс местнбј відјас лбсббм да строматеріалјаслыс производствон.

12. Промышленнбј продукціја содбм куза уставовітбм план да выл техника освоітбм куза воцб выло могјас требујтбмы уж производітелностыс тбдчымбнја содбм да продукціалыс асдон серјознбја чінтбм. Сјезд урчіто којмбд пјатілетка выло:

а) Којмбд пјатілеткаын промышленостын уж производітелностыс 65 процнт выло содбм, мыј должен обеспечітны 1942 воын 1937-вокбд бткофалбм серті промышленнбј продукціалыс прірост сбмын уж производітелност содбм шбт вестб 62 мільард шайт выло.

б) Віт воін промышленнбј продукціалыс асдон 11 процнт выло чінтбм (Воцб віцб нольд дстб.)

промышленост, торјбнын дресвіналыс гдріолыс.

10. Сјезд шуб содтыны паскыда потреблјатан предметјас лезбм којмбд пјатілеткаын 1,7 пбв.

Кокы промышленостын тырвыјб ісползујтны сыролыс содыс ресурсјас производствон содбм выло, ассортімент паскббм да производціалыс качество кыпббм выло, сыролыс колана запасјас бтщбщ лбсббмбн. Бырбды дспропорціја пріготовітелбј да прасілыбј цехјас кастын, а сіз-жб кымб да ббрбкољбм печкбм кастын. Техніческбја усвершенствутны хлопчато-бумажнбј промышленостыс оборудованіе: пыртны высокоскоростној да однопросесснбј машинајас, высокбј вытажкајаслыс пріборјас, автматіческбј кыан станокјас.

11. Став мерјасбн развіватны местнбј промышленост да промкооперація, кодјас ембс ыжык істочннк ужалыс јбзлыс содыс потребностјас могмббмбн. Нјб быдбммыс бнја теми тырмытбмбн лыдббмбн, шедбды віт воін местнбј промышленостыс да промкоопераціалыс продукціа лезбмбс кык пбв дорыс не-ещажык выло содбмбн. Паскыда потреблјатан предметјас выработатбм содбмкбд бтщбщ, мыј ем основнбј мог местнбј промышленостлбн да промкоопераціалбн, колб став мерјасбн развіватны ломтаслыс местнбј відјас лбсббм да строматеріалјаслыс производствон.

12. Промышленнбј продукціја содбм куза уставовітбм план да выл техника освоітбм куза воцб выло могјас требујтбмы уж производітелностыс тбдчымбнја содбм да продукціалыс асдон серјознбја чінтбм. Сјезд урчіто којмбд пјатілетка выло:

а) Којмбд пјатілеткаын промышленостын уж производітелностыс 65 процнт выло содбм, мыј должен обеспечітны 1942 воын 1937-вокбд бткофалбм серті промышленнбј продукціалыс прірост сбмын уж производітелност содбм шбт вестб 62 мільард шайт выло.

б) Віт воін промышленнбј продукціалыс асдон 11 процнт выло чінтбм (Воцб віцб нольд дстб.)

Юные патриоты пограничного города на Западной границе (УССР) Гриша и Пиня Куцык и Вигдер Вайншток помогли пограничникам задержать нарушителя границы. За бдительность и находчивость ребятам выдана премия и объявлена благодарность.

На снимке: Гриша и Пиня Куцык и Вигдер Вайншток.
Фото Б. Шмудевича. Бюро-влияние ТАСС.

ВКП(б) XVIII-öd cjezd вылын В. МОЛОТОВ жорт докладлөн тезисяс, кодясос кызвыннас ошкөма ВКП(б) ЦК Политбюроөн (ПРОДОЛЖЕНИЕ)

(1937 вога доңясин), мыл должен обеспечитны государство 1942 воны экономика 1937 вокдоткодалом серти 21 миллиард шайт мында.

Код став мераясон кылдыны продукциялыс качество промышленности став отраслясын, котырты тыш производствон воштотмјаскд, чинтыны сыро, материаляс, ломтас да электроэнергия рбкодујтан нормајас.

13. ВКП(б) лөн XVIII-öd cjezd урчито став визму овмдсын прдукциялыс быдмдм 19,8 миллиард шайтсан 1937 воны (1926—1927 војасса доңясин) 32,2 миллиард шайтот 1942 воны, мднотдн-кд 53 прбцент выло. Визму овмдсса зев важндј отрасляс куза cjezd урчито ташдм заданіјас:

а) Нан куза обеспечитны, мдд пјатлеткаын зернөвдјас 5,5 миллиард пуд размерн води шоркофа чу-кбртм пидд, којмдд пјатлеткаын среднегодовдј сборд 7 миллиард пуд, мднотдн-кд 27 прбцент выло соддм.

б) Технической културајас куза 1942 во выло: сахарнө свекл—чукортны 300 миллион центнер, гектар вылыс 250 центнер урожајност дырј; хлопок сыре—32,9 миллион центнер, полівнөдј хлопкдн гектар вылыс 19 центнер урожајност дырј; лноволокно—8,5 миллион центнер, гектар вылыс 4,6 центнер урожајност дырј.

в) Скдт јурлыдыс прі-рост да животноводство то-варнөдј прдукциялыс быд-мдм сјд размерјасын, код-јас тырвјд обеспечивајт-ны СССР-ын скдтвдмлыс проблема разрешитм. Вдв јурлыс содтыны 35 прбцент выло, гырыс јола скдтлыс 40 прбцент выло, порејас-лыс 100 прбцент выло, ыж-јаслыс да-кбзаслыс 110 прбцент выло. Кыддны

скдтвдмлыс продуктив-ност скдтлыс породност бурмддмдн да племеннөдј делд вужвјдныс бурмдд-мдн, прбдјас правлнөдја рајонјуртмдн, кдрым база јонмддмдн, скдт бдрса дд-здр бурмддмдн.

г) Лдбдны Москва, Ленин-град, Баку, Харков гдбр, Донбасса, Кузбасса, Горкј-са промышленнөдј центрјас гдбр да став мукдд гырыс карјас гдбр картофельно-овощнөдј да животноводче-скөдј базајас, кодјас тырвјд обеспечитасын тајд центр-јасд свошчјасдн, карто-фельдн да тдчымднја мында јдлөн да јадн свабжјтдм.

д) Обеспечитны черновдј да мукдд културајас кдзм сдмын вылын сорта да бурмддм отборнөдј, кыдј селекционнөдј, сјд і местнөдј сорта кддысјасдн. Пыртыны колхозјасд да совхозјасд правлнөдј севооборотјас, турун кдзм да чорнөдј пар-применајтдмдн, кодјас обес-печитасын почвалыс плод-ородјесд тдчымднја сод-тдм, урожајност соддм, да кыптыс животноводстволы крөпыд кормөвдј б а з а лдбддм.

е) Помавны којмдд пјат-леткаын визму овмдс ужјас куза комплекснөдј механјза-цја. Паскыда пыртыны пе-редовдј агротехника визму овмдсса передовкјаслыс ыжыд практической опытсд научнөдја исползјтдмдн.

ж) Селскохозјственнөдј производство возд механі-зјрутдм да уж производі-телност соддм подув вылын, совхозјасдс делд вылын ддртны высокопроизводі-тнөдј, высокорентабельнөдј ов-мдсјасд, кодјас лөасын прі-мердн социалистической производствө котыртомын, прімердн сјд вылын уро-жајностлөдн да продуктив-ностлөдн.

(Продолженіјесө се-там локтан номерын).

ВӨРЛЕҢӨМЫН СТАХАНОВСКОЈ ТӨЛЫГ

Лунса норма перевыполняјтөны

Вөрлеңөмын стаханов-скөдј төлыс да партија-лөн XVIII cjezd кежлө Когыл вөрпунктса Лап-кыд Слуда участокыс рабочөјјас лөбөдчөны ыжыд кыпдлунөн. На-јө ставныс мөда-мөдөс-көд кутчөісны социали-стической өрдјмөмө. І стахановскөдј месачык заводітчөмсан — фев-раль 1-өд лунсан—Лап-кыд слуда участокса ра-бочөјјас кутісны петкөд-

лыны вылын уж обра-щөдыс прімерјас. Ста-хановскөдј бригада, код составд пырөны Шанду-ков д. Ф. (бригадир), Курков, Иванов да Ива-нов, стахановскөдј төлыс заводітчөмсан лунса норманысө керасөмын тыртөны 10 кубометрөн да унжкдн лун. Пыстн-најас Марја да Јекатери-на, Пыстнјас Андреј да Ныколај кыскасөмын лун-са производітелност кы-

пөдісны прөстөдј туј куза 12—13 кубометрөд. Рек-тысө Пыстн быд лун ректө доддыс 40 кубо-метрөн.

Тајө индөм јортјасыс тајөн оз көсјныс колч-чыны, а көсјны нөшта выло кыпдны уж произ-водітелност, ме д м достојнөдја нуөдны вөр-леңөмын стахановскөдј месачык да воны ыжыд вермөдјасөн ВКП(б) лөн XVIII cjezd кежлө, ЈУДИН.

Гырысжык өдјас стахановскөдј месачныкын

Мыла вөрпунктса вөрпөрөдөјас, кыска-сысјас, совтчысјас, да ректысјас ыжыд кыпд-лунөн боотөісны стаха-новскөдј месачныкө.

Вөрпөрөдөјас, кыдј Стыныков, Петров, Гусев М., Гусев Н. да мукддјас стахановскөдј месачык первој лунсаныс-жө лун-са норманысө кутісны

тыртны 180—200 прбцент выло. Кыскасысјас—Пар-шукова І. І., Паршукова У. С., Каушкова, Плот-ныкова да Мамонтова јортјас лунса норманысө тыртөны 110—130 прб-цент выло. Совтчыс Кору-бов Н.—180 прбцент выло. Ректысөјас—Ма-каров, Паршуков Н. І. да Паршуков В. І. лунса

норманысө тырталөны 150 прбцент выло.

Ужыс производітел-ност содтисны јтуј чыс-кысјас, кыдј Булышева А., Сухорукова, Прөны-на да Сонцева јортјас. Уж дорө бура отноіт-чөны і конукјас Ко-робов І., да ддр'абін. П. В.

Достојнөдја встретітам партијалыс XVIII cjezd

Покчаса „Выл Олыс“ колхозыс 73 арбса кол-хозчык Пектер Виктор Иванович колхознөдј про-изводство вылын ужа-лө бура, лунса норма-јас быд лун выполняј-тө 120—200 прбцентөд, мыыс колхоз правле-

нөдја 1938 воны премі-рујтліс 2 пөв.

Міјан рөднөдј комму-нистической партијалөн XVIII cjezd чукортөм јы-лыс јуөр төдмөдөм бө-рын, Пектер јорт, ме-дым встретітны ВКП(б) лыс XVIII cjezd достој-

нөдја, выл производст-веннөдј подјомөн, выл вермөдјасөн, бостіс обязательство нөшта-на буржыка ужавны, петкөдлыны колхознөдј производство вылын стахановскөдј ужыс об-разецјас. ТУРУБАНОВ

Прогульщикјаслы паныд

Мыла вөрпунктса Шамја участокын пра-вительственнөдј постанов-леніјаслы сөмөн му-нис рабочөјјаслөн да служащөдјјаслөн өту-ва чукортчывлөм. Рабо-чөјјас да служащөдјјас тырвјд ошкисны партијалыс, правітельство-лыс да ВЦСПС-лыс шу-өмсө. Сыкөд өтщөд најө корісны адмініст-раціјасан пуктыны ре-шітөлнөдј тыш прогуль-щикјаскөд, уж торка-лысјаскөд.

Торја јона критікујтис-ны десатнык Паршуков І. С.-өс да өткымын кыс-касысјасдс. Собраніје ко-

рис Паршуков Иван Степа-новичөс өтлыны уж вы-лыс, кыдј производство дезорганизујтысдс да кыскасысјас Паршуко-ва А. П., Паршукова Анна Петровнаөс чоры-да өлөдны өвилунја вөв сулөдөмыс расхөсдө на выло сужөмөн. Рабочө-јас—кадровкјас, кыдј Ігнатова А. А., Мамон-това М. М., Шахов П. В., Кучев І. А., кодјас не-кушөм прічинатөг вөчис-ны прогул 7-10 лунја-сөн, собраніје коріс тајө прогульщикјасыслы прімітны чорыд мера.

І. Бажуков.

Предупреждөніје өлөдөмөн

Сутов вөрпунктса тех-норук В. М. Шішкінлы, прогульщикјаскөд тыш нутөмыс да накөд лібе-ральночјтөмыс, рубка да увјас содөм костын тор-јалөм бырөдөм јылыс трестлыс ддректыва вы-полнөтөмыс. Мылдин

вөрпромхозса ддрекціја-өн сетөма предупре-ждөніје өлөдөмөн, оз-кө ло испривітөма 2 вөжон-са сөрокдн тајө делөсд, Шішкін куза материал прокурорлы сетөмөн.

Б.

Мылдин Вөрпром-хозлөн 1939-өд вога февраль 5-өд лун кеж-лө вөрлеңан сводка

Лөсо пунктјас	Выполнөтөма прбцентјасөн	
	Кера лдм	Кыс кдм
Когылса	23	30
Мылваса	16	12
Велјуса	12	18
дутовса	18	17
Пес вдр	21	12
Стамыс	22	17

ЗАРПЛАТУ НЕ ДА-ЮТ

Я в 1938 году по приказу начальника лесопункта 7 дней ухаживала за больными, но зарплату до сих пор не запла-тили. Об этом обратилась профкомитету лес и силава, где велели уплатить. А бух-галтер лесопункта Игнатов упорно не хочет дать мне зар-плату.

Прошу помощь от редакции. Работница Мылвнского ле-сопункта—ХИХИНА.

Ответственнөдј редакто-рөс вежыс—С. Попов.